

ZARZĄDZENIE NR 609 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 25 czerwca 2007 r.

w sprawie sposobu pełnienia służby na drogach przez policjantów

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 227 i Nr 57, poz. 390) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne****§ 1**

Zarządzenie określa metody i formy wykonywania przez policjanta zadań w zakresie czuwania nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach i jego kontrolowania, zwanych dalej „kontrolą ruchu drogowego”, a w szczególności organizację służby na drogach i sposób jej pełnienia przez policjantów, z uwzględnieniem współdziałania z innymi rodzajami służb Policji i podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i zwalczania przestępczości na drogach.

§ 2

1. Zadania Policji w zakresie kontroli ruchu drogowego wykonuje policjant pełniący służbę w komórce właściwej do spraw ruchu drogowego, posiadający przeszkolenie w tym zakresie, zwany dalej „policjantem ruchu drogowego”.
2. Policjant, inny niż wymieniony w ust. 1, może wykonywać zadania w zakresie kontroli ruchu drogowego na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej Policji lub dyżurnego jednostki.

§ 3

1. Policjant ruchu drogowego może być skierowany do wykonywania innych zadań niż kontrola ruchu drogowego w przypadku zaistnienia zdarzenia wymagającego niezwłocznego podjęcia czynności służbowych.
2. Decyzję o skierowaniu policjanta, o którym mowa w ust. 1, podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej Policji, upoważniona przez niego osoba lub dyżurny jednostki.

§ 4

Zadania wymagające wiedzy specjalistycznej w zakresie:

- 1) kierowania ruchem drogowym, z wyłączeniem czynności podejmowanych na miejscu zdarzeń drogowych oraz przy zabezpieczeniu imprez na drogach;
- 2) kontroli stanu technicznego pojazdów silnikowych;

- 3) wykonywania czynności na miejscu wypadków drogowych;
- 4) kontroli przewozu towarów niebezpiecznych;
- 5) kontroli zapisów urządzeń samoczynnie rejestrujących prędkość jazdy, czas jazdy i postoju (tachografów);

wykonuje wyłącznie policjant ruchu drogowego, mający odpowiednie przeszkolenie zawodowe, z zastrzeżeniem § 25 ust. 2.

**Rozdział 2
Organizacja służby na drogach****§ 5**

Organizację i koordynację służby pełnionej na wybranych drogach krajowych, zwaną dalej „centralną koordynacją służby”, określa dyrektor biura Komendy Głównej Policji właściwy do spraw ruchu drogowego po zasięgnięciu opinii właściwego komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.

§ 6

1. Organizację służby pełnionej na drogach nieobjętych centralną koordynacją, określa komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji po zasięgnięciu opinii właściwych komendantów powiatowych lub miejskich Policji.
2. Określając organizację pełnienia służby należy uwzględnić warunki współdziałania sąsiadujących ze sobą komend powiatowych lub miejskich Policji, a w szczególności:
 - 1) wzajemne przekazywanie informacji o danych radiowych i dyslokacji patroli (posterunków) wykonujących zadania na odcinkach dróg usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie granicy powiatu;
 - 2) prowadzenie przez policjantów działań na terenie sąsiedniego powiatu;
 - 3) podejmowanie wspólnych działań kontrolnych wzajemnie skoordynowanych.

§ 7

1. Dyslokację służby ustala kierownik komórki właściwej do spraw ruchu drogowego jednostki organizacyjnej Policji, w szczególności na podstawie:
 - 1) analizy stanu bezpieczeństwa i porządku na drogach oraz zagrożenia przestępczością;
 - 2) natężenia i struktury ruchu na poszczególnych odcinkach dróg i skrzyżowaniach;
 - 3) harmonogramu pełnienia służby centralnie koordynowanej;

- 4) planów wykorzystania dróg w sposób szczególny;
 - 5) potwierdzonych uwag i wniosków zgłoszonych przez obywateli, organy i instytucje oraz policjantów;
 - 6) planów działań wojewódzkich i powiatowych oraz innych doraźnych zadań.
2. Poza elementami wymienionymi w ust. 1, w planowaniu dyslokacji służby oraz precyzowaniu zadań i sposobu jej pełnienia należy uwzględnić: porę roku i doby, dzień tygodnia, warunki atmosferyczne, przewidywane zagrożenia, informacje przekazane przez inne służby.

§ 8

1. Do służby na drodze należy kierować patrole co najmniej dwuosobowe, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
2. Patrol, o którym mowa w ust. 1, może składać się z co najmniej: jednego policjanta ruchu drogowego i funkcjonariusza innej służby.
3. W ramach służby centralnie koordynowanej oraz służby pełnionej na autostradzie dopuszcza się patrol złożony z co najmniej jednego policjanta ruchu drogowego oraz funkcjonariusza innej służby uprawnionego do kontroli ruchu drogowego.
4. Dopuszcza się pełnienie służby przez patrol jednoosobowy, w tym również na posterunku oraz przy likwidacji skutków zdarzeń drogowych wyłącznie od świtu do zmierzchu w obszarze zabudowanym.
5. W przypadku realizacji zadań w związku z wykorzystaniem dróg w sposób szczególny, policjant może pełnić służbę w patrolu albo na posterunku jednoosobowo poza obszarem zabudowanym od świtu do zmierzchu.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 i 3, dowódcą patrolu jest policjant ruchu drogowego.

§ 9

Kierownik komórki właściwej do spraw ruchu drogowego lub wyznaczona przez niego osoba sporządza zestawienie planowanych służb podległych mu policjantów, zwane dalej „grafikiem pełnienia służby”.

§ 10

Policjant kierujący pojazdem służbowym przed rozpoczęciem służby ma obowiązek sprawdzić wyposażenie pojazdu, jego stan techniczny oraz działanie środków łączności. O stwierdzonych usterkach, których nie można natychmiast usunąć, względnie brakach w wyposażeniu pojazdu, melduje prowadzącemu odprawę do służby.

§ 11

1. Odprawę do służby przeprowadza przełożony policjanta lub inny wyznaczony policjant.
2. Odprawa, o której mowa w ust. 1, powinna uwzględniać w szczególności:
 - 1) sprawdzenie gotowości do pełnienia służby;
 - 2) przekazanie informacji o aktualnym stanie bez-

- pieczeństwa i porządku w rejonie pełnienia służby oraz ważniejszych wydarzeniach na terenie podległym danej jednostce Policji istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym;
- 3) poinformowanie o dyslokacji służby, składzie patrolu oraz wskazanie dowódcy patrolu;
- 4) postawienie zadań doraźnych;
- 5) określenie formy pełnienia służby i zalecanego sposobu realizacji zadań;
- 6) sprawdzenie znajomości zadań i obowiązków na posterunku lub trasie;
- 7) określenie czasu rozpoczęcia przerw w służbie;
- 8) pouczenie o zasadach bezpieczeństwa w czasie pełnienia służby.

3. Przebieg odprawy, treść przekazanych zadań doraźnych oraz sposób ich realizacji, prowadzący odprawę wpisuje do książki odpraw lub protokołu z odprawy.

§ 12

1. W przypadku niewykorzystania w czasie wyznaczonym na odprawie do służby przerwy, jej wykorzystanie policjant uzgadnia z dyżurnym jednostki Policji, odnotowując to w notatniku służbowym.
2. Policjant, za zgodą dyżurnego jednostki, na czas przerwy może opuścić rejon, trasę lub posterunek.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku służby pełnionej na autostradzie i trasie objętej centralną koordynacją.
4. Policjant w czasie przerwy prowadzi stały nasłuch radiowy lub telefoniczny.

§ 13

1. Decyzję o użyciu motocykli w służbie przy temperaturze powietrza poniżej 5° C lub w razie występowania innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, podejmuje kierownik komórki organizacyjnej służby ruchu drogowego lub upoważniony przez niego policjant.
2. Do służby na motocyklach kieruje się policjantów, którzy nie ukończyli 40 lat, oraz policjantów, którzy ukończyli 40 rok życia i wyrazili pisemną zgodę na pełnienie służby w tej formie.

Rozdział 3

Sposób pełnienia służby na drogach przez policjantów

§ 14

1. Służba policjanta pełniona na drodze polega na sprawowaniu nadzoru nad bezpieczeństwem, porządkiem oraz płynnością ruchu na trasie, w rejonie lub posterunku.
2. W ramach zadań, o których mowa w ust. 1, policjant jest obowiązany również zapobiegać przestępstwom i wykroczeniom innym niż przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w ruchu na drogach.

§ 15

1. Policjant, pełniąc służbę na drodze, jest obowiązany:
 - 1) reagować na przestępstwa i wykroczenia, stosując prawem przewidziane środki;
 - 2) wykonywać czynności wstępne na miejscu zdarzenia drogowego stosownie do posiadanych środków i możliwości oraz zgłaszać dyżurnemu jednostki Policji potrzebę skorzystania z pomocy innych służb;
 - 3) podejmować działania zmierzające do przywrócenia zakłóconej płynności ruchu;
 - 4) w uzasadnionych przypadkach udzielać niezbędnej pomocy uczestnikom ruchu, a o podjętych działaniach powiadomić dyżurnego jednostki Policji;
 - 5) w miarę możliwości okazać, na żądanie osoby kontrolowanej, nagranie lub wynik pomiaru;
 - 6) utrzymywać stałą łączność radiową lub telefoniczną z dyżurnym jednostki organizacyjnej Policji, niezwłocznie meldować o objęciu służby na trasie lub posterunku, a także o istotnych wydarzeniach zaistniałych podczas pełnienia służby;
 - 7) zbierać i zgłaszać przełożonemu uwagi i propozycje w zakresie niezbędnych przedsięwzięć zmierzających do usprawnienia, poprawy bezpieczeństwa i porządku ruchu, w tym dotyczących infrastruktury drogowej;
 - 8) posiadać przy sobie potwierdzoną kopię świadectwa legalizacji przyrządów kontrolno-pomiarowych, używanych w służbie i okazać ją na prośbę osoby kontrolowanej;
 - 9) używać umundurowania z elementami odbłaskowymi bez względu na porę dnia i roku;
 - 10) stosować w patrolu wieloosobowym jednolite umundurowanie.
2. Na hasło „policjant wzywa pomocy”, policjant w uzgodnieniu z dyżurnym, udaje się do miejsca zagrożenia. Hasło „policjant wzywa pomocy”, może być użyte tylko w sytuacji, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie policjanta.

§ 16

1. Policjantowi pełniącemu służbę na drodze zabrania się:
 - 1) wykonywania czynności niezwiązanych ze służbą, a w szczególności wykorzystywania pojazdu służbowego do celów prywatnych;
 - 2) przebywania w radiowozie w czasie pełnienia służby statycznej, z wyjątkiem:
 - a) prowadzenia korespondencji radiowej,
 - b) sporządzania dokumentacji w związku z wykonywanymi zadaniami,
 - c) przerwy w służbie,
 - d) niekorzystnych warunków atmosferycznych,
 - e) realizacji zadań związanych z pilotażem,
 - f) dokonywania badania na zawartość alkoholu w organizmie lub innych środków działających podobnie do alkoholu, a także

niezbędnej obsługi urzędzeń samorejestrujących wykroczenia;

- 3) opuszczania trasy lub posterunku, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2;
 - 4) wsiadania do kontrolowanego pojazdu w przypadkach niezwiązanych z kontrolą stanu technicznego, wyposażenia pojazdu, przewożonego ładunku lub z niezbędnym kierowaniem tym pojazdem.
2. Policjant może opuścić trasę, rejon lub posterunek:
 - 1) w razie konieczności:
 - a) udzielenia pomocy chorym lub rannym,
 - b) doprowadzenia sprawcy wykroczenia lub przestępstwa do jednostki Policji, izby wytrzeźwień lub placówki służby zdrowia,
 - c) poddania osoby badaniu w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub innego środka działającego podobnie do alkoholu;
 - 2) w celu wykonywania poza kontrolowaną trasą czynności służbowych w rejonie lub na miejscu:
 - a) zdarzenia drogowego lub innego zdarzenia, w którym są zabici lub ranni,
 - b) przestępstwa,
 - c) poważnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego;
 - 3) w razie podjęcia pościgu;
 - 4) w razie nagłych zdarzeń losowych dotyczących patrolu, w szczególności choroby policjanta lub awarii pojazdu;
 - 5) w innych uzasadnionych przypadkach na polecenie lub za zgodą przełożonego, przekazaną przez dyżurnego jednostki Policji, a także na polecenie dyżurnego jednostki Policji.

§ 17

Ze względu na natężenie ruchu oraz zagrożenie jego bezpieczeństwa i porządku, policjanci pełnią służbę na drogach w sposób:

- 1) stały – codziennie na drogach, na których wzmożony ruch i wynikające z tego zagrożenie występuje systematycznie przez znaczną część doby;
- 2) okresowy – w określonych terminach, stosownie do potrzeb;
- 3) doraźny – w krótkim okresie stosownie do potrzeb, natężenia ruchu i zagrożenia jego bezpieczeństwa.

§ 18

1. W zależności od potrzeb, policjant sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem, porządkiem ruchu drogowego, w sposób:
 - 1) dynamiczny, polegający na patrolowaniu trasy pojazdem służbowym z prędkością zapewniającą obserwację ruchu drogowego lub pieszo;
 - 2) statyczny, polegający na wykonywaniu czynności na posterunku lub podczas kierowania ruchem;
 - 3) dynamiczno-statyczny, polegający na prze-

miennym wykonywaniu czynności, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Podczas pełnienia służby w sposób statyczny radiowóz powinien być ustawiony w miejscu bezpiecznym i widocznym dla uczestników ruchu.
3. W warunkach niedostatecznej widoczności w radiowozie oznakowanym powinien być włączony świetlny napis „POLICJA”.

§ 19

1. W razie niezatrzymania się pojazdu do kontroli policjant natychmiast przekazuje dyżurnemu jednostki informacje o pojeździe i znajdujących się w nim osobach oraz, w miarę możliwości, podejmuje pościg.
2. Przed podjęciem kontroli poza obszarem zabudowanym w okresie od zmierzchu do świtu policjant jest obowiązany każdorazowo przekazać drogą radiową dyżurnemu jednostki Policji informację o zamiarze kontroli, podając numer rejestracyjny pojazdu, jego markę, miejsce kontroli i inne istotne okoliczności, a zameldować po jej zakończeniu.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w razie prowadzenia planowanych działań kontrolno-blokadowych lub konieczności zatrzymania pojazdu w wyniku prowadzonych działań pościgowych, o rozpoczęciu których dyżurny został powiadomiony wcześniej.

§ 20

Policjant asystujący przy czynnościach kontrolnych obowiązany jest do ubezpieczania policjanta, który je wykonuje.

§ 21

1. Policjant może na prośbę pasażerów pojazdu zezwolić na jego opuszczenie, jeżeli ma pewność, że przebieg kontroli nie zostanie zakłócony.
2. Patrol poza obszarem zabudowanym może zatrzymać do kontroli tylko jeden pojazd z wyjątkiem sytuacji, gdy kierujący innym pojazdem dopuszcza się popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się podczas wzmożonych działań realizowanych na podstawie odrębnego planu, których głównym celem jest skontrolowanie maksymalnej liczby kierujących pojazdami i pojazdów.

§ 22

1. Statycznej kontroli prędkości pojazdów przy użyciu ręcznych przyrządów pomiarowych należy dokonywać przemiennie z patrolowaniem trasy.
2. Czas i miejsce kontroli prędkości musi wynikać z nałożonych zadań w wyznaczonym punkcie pomiarowym.
3. Czas i miejsce kontroli może zmienić dyżurny jednostki Policji na uzasadniony wniosek policjanta w trakcie służby, np. w związku z warunkami panującymi na drodze.

§ 23

1. O fakcie ujawnienia kierującego, który jest w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, policjant zawiadamia dyżurnego jednostki Policji, który udziela mu wszechstronnej pomocy zwłaszcza, gdy nie jest możliwe przekazanie pojazdu innej osobie.
2. Usunięcie pojazdu z drogi policjant realizuje za pośrednictwem dyżurnego jednostki Policji.
3. W przypadku, gdy kierujący, o którym mowa w ust. 1, przewozi osoby lub ładunek, które muszą być dostarczone do miejsca przeznaczenia w określonym czasie (np. artykuły łatwo psujące się lub zwierzęta), policjant powinien o tym fakcie niezwłocznie zawiadomić dyżurnego jednostki Policji w celu uzgodnienia dalszego trybu postępowania.

§ 24

1. Doprowadzając kierującego wraz z pojazdem, pasażerami lub ładunkiem do jednostki Policji, policjant powinien w każdym przypadku:
 - 1) zabezpieczyć dokumenty uprawniające do kierowania pojazdem, dokumenty pojazdu i ładunku, a w razie potrzeby także dokumenty pasażerów;
 - 2) określić kierującemu kierunek, prędkość i sposób jazdy;
 - 3) jechać za pojazdem w bezpiecznej odległości.
2. Dyżurny jednostki Policji lub inny wyznaczony przez kierownika jednostki policjant, każdorazowo potwierdza w notatniku służbowym policjanta lub na kopii notatki służbowej: przekazanie osób, pojazdów, zabezpieczonych przedmiotów oraz dokumentów sporządzonych w związku z podjętymi czynnościami, a także dokumentów stwierdzających uprawnienie do kierowania pojazdem lub jego używania.

Rozdział 4

Czynności wykonywane przez policjantów na miejscu zdarzenia drogowego

§ 25

1. Czynności na miejscu zdarzenia drogowego wykonują policjanci ruchu drogowego pełniący służbę w komórce obsługi zdarzeń drogowych, zwanej dalej w skrócie „OZD” lub inni policjanci ruchu drogowego wyposażeni w sprzęt specjalistyczny.
2. Czynności, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać również policjanci grupy dochodowo-śledczej, a w przypadku zdarzenia, w którym nie ma osoby zabitej lub rannej, w uzasadnionych okolicznościach na polecenie dyżurnego jednostki Policji – inni policjanci.
3. Policjant wykonujący czynności na miejscu zdarzenia drogowego, jest obowiązany do włączenia

w pojeździe służbowym niebieskich świateł błyskowych.

4. Policjant ruchu drogowego posiadający na wyposażeniu urządzenia techniczne służące do zabezpieczenia miejsca zdarzenia drogowego, jest obowiązany do ich stosowania przy wykonywaniu czynności na miejscu zdarzenia.
5. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się, jeżeli pojazdy uczestniczące w zdarzeniu znajdują się poza jezdnią, a wykonywane czynności nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla policjanta i innych uczestników ruchu drogowego.

Rozdział 5

Dokumentowanie przebiegu służby policjanta

§ 26

1. Policjant pełniący służbę w komórkach ruchu drogowego na drodze dokumentuje przebieg własnej służby w notatniku służbowym. Dopuszcza się stosowanie notatnika służbowego w formacie A-4.
2. Policjant sporządzone w czasie służby karty rejestracyjne Mrd-5 oraz karty zdarzeń drogowych Mrd-2 przekazuje po jej zakończeniu osobie rozliczającej służbę.

§ 27

1. Każdorazowo po zakończeniu służby efekty pracy policjanta wpisuje się do karty statystycznej czynności policjanta ruchu drogowego lub wprowadza do ewidencji komputerowej.
2. Kierownik komórki ruchu drogowego lub wyznaczona przez niego osoba sprawuje nadzór nad realizacją ust. 1.
3. Wzór karty statystycznej czynności policjanta ruchu drogowego określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 28

1. Kierownik komórki właściwej do spraw ruchu drogowego lub wyznaczona przez niego osoba rozlicza policjanta ze służby oraz kwituje odbiór przekazanych dokumentów, potwierdzając ten fakt własnoręcznym podpisem w notatniku służbowym policjanta.
2. Jeżeli rozliczenie ze służby nie może być dokonane przez osoby, o których mowa w ust. 1, dyżurny jednostki Policji, za zgodą kierownika jednostki Policji, potwierdza w notatniku służbowym policjanta fakt zakończenia służby oraz odbiór wszelkich przekazanych przez policjanta dokumentów.

§ 29

1. Policjant używający w trakcie pełnienia służby przyrządu kontrolno-pomiarowego do określenia prędkości jazdy pojazdu wypełnia na bieżąco zarejestrowaną książkę pracy tego przyrządu, zgodnie z treścią kolumn. Czas i miejsce rozpoczęcia pracy oraz swoje dane osobowe policjant wpisuje przed przystąpieniem do pracy z przyrządem.
2. Wzór książki pracy przyrządu kontrolno-pomiarowego określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 30

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów zarządzenia sprawuje dyrektor biura Komendy Głównej Policji właściwy do spraw ruchu drogowego.

§ 31

Policjant na miejscu zdarzenia drogowego postępuje zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego Policji w przedmiotowej sprawie.

§ 32

Przebieg służby policjant dokumentuje w notatniku służbowym zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego Policji w przedmiotowej sprawie.

§ 33

Kierownik jednostki organizacyjnej Policji w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie zarządzenia zapozna z jego przepisami podległych mu policjantów.

§ 34

Traci moc zarządzenie nr 495 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 maja 2004 r. w sprawie pełnienia służby na drogach przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 9, poz. 39).

§ 35

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2007 r.

Komendant Główny Policji
Konrad Kornatowski

